

Ordføreren i Folkethinget (Scavenius) udtalte bl. A. (Folkethingstidenden Sp. 6356):

„Det Standpunkt, som Fællesudvalgets Majoritet har stillet sig paa, er simpelthen det, at Landstinget og Folkethinget ikke bør strides for Diebliffet om det til Grund liggende Principspørgsmaal i denne Sag; men paa den anden Side bør man bevilge Universitetet et saadant Tilskud, at det ikke i nogen væsentlig Grad lider Skade paa sin Formue i det følgende Aar.“

I Genhold til disse samstemmende Udtalelser kunne vi derfor ingenlunde anerkjende Rigtigheden af, at det i 1875 ikke var Hensigten at sikke Universitetets Formues Integritet. Det var netop i det Væsentlige Hensigten med Overenskomsten for det paagjældende Aar. Naar man herimod anfører, at man paa selve den da vedtagne Finantsloov anlagde den Del af Understudet, som skulde dækkes ved Kapitalforbrug, til c. 95,000 Kroner, da saar herimod den Kjendsgjerning, at Aarets virkelige Understud ifølge Statsregnskabet kun var 16,662 Kr. 36 Ø. Det følgende Aar var Understudet steget til 23,604 Kr. 40 Ø., men i det derpaa følgende saak det endog til 4,856 Kr. 20 Ø. Trods den trufulde Ordningens rent midlertidige Karakter var der aabenbart ingen afgjørende Grund for Landstinget til at søge hidført en Forandring heri, saalænge den saaledes i tilgængende Maal opfyldte det fra først af tilsigtede Formaal, at værges Universitetet mod en væsentlig Forringelse af Kapitalformuen. Men saa indtraadte den Forandring, at Understudet i de følgende Aar blev mange Gange større end tidligere, nemlig for Finantsaaret 1878—79 91,824 Kr. 28 Ø. og for Finantsaaret 1879—80 endog 111,995 Kr. 39 Ø. Derved brast den bestemte Forudsætning, hvorunder Overenskomsten var afluttet, og ved Forudsætningens Bristen satte Landstinget sig ogsaa i Bevægelse, for at komme bort fra den rent midlertidige trufulde, for Fremtiden aldeles utilfredsstillende Ordning og stræbte efter at hidføre den principielle Løsning, som Thingene havde været enige om at udsætte i 1874—75. En Frugt af denne Bestræbelse var Nedværelsen af en Kommission til at tage Ordningen af Universitetets Formuesforhold under Overvejelse, og Forelæggelsen af det af denne Kommission udarbejdede Lovforslag. Men da disse Bestræbelser hidtil ere blevne uden Resultat, idet Lovforslaget stadig hviler i Folkethinget, saa er Landstinget i Overensstemmelse med Overenskomsten 1874—75, naar det nu endelig modsætter sig den forfattede Forbrug af Kapitalformuen, der alt i de 3 Finantsaar 1878—81 har udgjort over $\frac{1}{4}$ Million Kroner.

Som tidligere tilraade vi derfor Thinget at fastholde sin Modstand paa dette Punkt, og det saa meget mere, som Forhandlingerne i det andet Thing klarere og klarere vise, at dets Vægring ved at forhøje Tilskudene til Universitetet kun er et Led i den Række af Bestræbelser efter at tilintetgøre de paa Finantsloven opførte særlige Fonds, i hvilken Forbruget af det lærde Stolevæsens Fond synes bestemt til at udgjøre Fortættelsen. Derfor tales der alt i Folkethingets Betænkning om, at den brugte Fremgangsmaade er i god Overensstemmelse med „den Praxis“, der ellers finder Sted paa Finantsloven med Hensyn til Dækningen af de separate Fonds Understud. Men da Livværelsen af disse separate Fonds gennem Aarhundreder har været og endnu i Fremtiden kan forventes at ville være til uberegnelig Gavn for de aandelige Interessers Fremme her i Landet, ogsaa blandt den store Almuebefolkning, maa Flertallet tilraade Landstinget at modsætte sig Bestræbelser, der true dem med Udelæggelse. Ved at gjøre dette vil Landstinget ogsaa være i Overensstemmelse med de almindelige Grundsætninger, som bør raade i Forholdet mellem den lovgivende og den finantslovgivende Magt, saavel som med sin egen traditionelle Opgave, at værne om Finantslovens Renhed.

Det tredje Punkt, hvori Landstinget har vedtaget en Endring, som Folkethinget ved 4de Behandling har forkastet, er § 23 C. 1, 3. Denne Bevilling er en saakaldet „ny Bevilling“, forsaavidt som den er først fremsat af Marineministeren i det ufuldendte Finantslovsforslag for 1881—82. Men om selve Bevillingen — 200,000 Kr. — er der mellem Thingene ingen Meningsforskjel; den gjælder kun Summens Anvendelse, idet Folkethinget vil have den brugt til „Sømateriel, der ikke maa koste over $2\frac{1}{2}$ Million“, men Landstinget har fastholdt Regjeringens Forslag, at den skal anvendes til et Randersskib af „Helgolands“ Klasse. Sjør var den Hovedindvending, som i det andet Thing fremsattes mod dens Anvendelse hertil, at det nysnævnte Skib ikke var tilstrækkelig prøvet; iaar, da det er prøvet anden Gang og har kunnet prøves i Storm og Sprogang, og da de høistkommanderende Officerer enstemmig have bevidnet, at „Helgolands“ er et fortrinligt Skib, er der, for ikke at nævne andre endnu mindre vægtige Indvendinger, anført, at det ingenlunde kan siges at være afgjort, at denne Klasse af Skibe er mest hensigtsvarende for vore Farvande.